

Filatelistyczny...

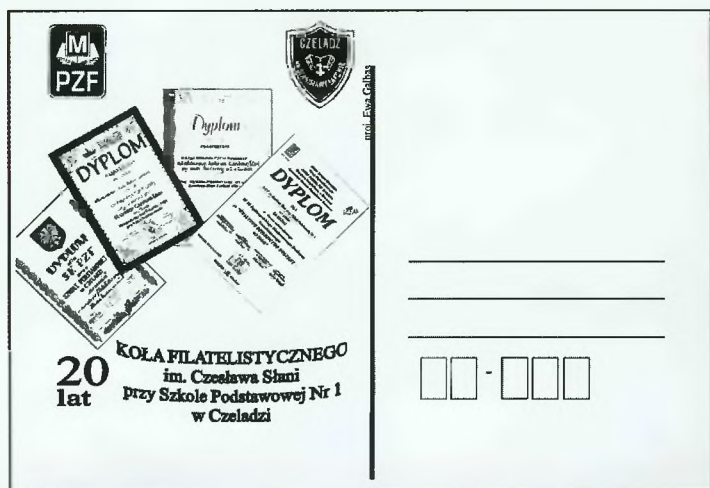
20 lat Młodzieżowego Koła Filatelistycznego...

Wydawca

20 lat Młodzieżowego
Koła Filatelistycznego
im. Czesława Ślania
przy Szkole Podstawowej Nr 1

C Z E L A D Ź
2 4 • 0 3 • 2 0 0 6

20 lat
Koła Filatelistycznego
im. Czesława Słani
przy SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1
24 • 03 • 2006 • Czeladź 1

Projekt okolicznościowej kartki i datownika - Ewa Galbas

**20 lat Młodzieżowego
Koła Filatelistycznego**
im. Czesława Stani

Pokaz Filatelistyczny
Czeladź 24 - 28 marca 2006

Opracowanie
Antoni Krawczyk

Opracowanie graficzne
Teresa Strojniak

str. 6 - foto Wiesławy Konopelskiej „Dom, w którym mieszkał Cz. Słania”

str. 7 - akwarela Leszka Jaworka „Pałacyk w Czeladzi”

str. 3 - rysunek Teresy Strojniak „Rynek w Czeladzi”

korekta
Bożena Plutecka

Wydawca
Urząd Miasta Czeladź

Katalog sfinansowany przez Urząd Miasta Czeladź

656.835 : 929 - 052 A / Z
(438) (061) : Czeladź

15.044

Czeladź 2006

ISBN 83-921848-5-8

Nakład **200 szt.**

Druk
Wydawnictwo i Drukarnia **TRIADA**, Wojkowice

Wielkim zaszczytem dla naszego miasta jest fakt, że właśnie w Czeladzi urodził się i spędził tu kilka lat życia Czesław Słania – wybitny artysta rytownik, światowej sławy twórca ponad tysiącą znaczków pocztowych.

Mieszkając przez wiele lat w Szwecji nigdy nie zapominał o kraju, o bliskim mu Krakowie i o Czeladzi. Bywał tu kilkakrotnie, mieliśmy przyjemność z Nim rozmawiać, przyglądać się procesowi powstawania jego dzieł rytowniczych, ale także wspominać minione lata – zwłaszcza wielkim sentymentem darzył Piaski, gdzie mieszkał w domu przy ulicy Krzywej 2. Upamiętniliśmy ten fakt odsłonięciem tablicy poświęconej Jego pamięci.

Czesław Słania znajduje się w gronie osób, którym w dowód uznania i szacunku przyznaliśmy zaszczytny tytuł Honorowego Obywatela Miasta. Jest również patronem Młodzieżowego Koła Filatelistycznego, działającego już od 20 lat przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czeladzi.

Wyrażam nadzieję, że katalog, który oddajemy do rąk nie tylko miłośników filatelistyki, przybliży czytelnikom postać i dorobek Czesława Słania, a także zainteresowania młodzieży szkolnej. Wszystkim członkom MKF, z okazji jubileuszu, życzę wielu osiągnięć i satysfakcji z uprawiania tego fascynującego hobby.

Z serdecznymi pozdrowieniami i życzeniami miłej lektury

Burmistrz Czeladzi

Marek Mrozowski

Czeladź, 24 marca 2006 roku

Komitet Honorowy

Przewodniczący Komitetu Honorowego

Marek Mrozowski – Burmistrz Miasta Czeladź

Komitet Honorowy

Małgorzata Handzlik - Poseł do Parlamentu Europejskiego

Grzegorz Dolniak - Poseł RP

Zbigniew Szaleniec – Senator RP

Janusz Gątkiewicz – Przewodniczący RM w Czeladzi

Bożena Łosiewicz - Dyrektor Centrum Sieci Poczтовой Oddział Regionalny w Katowicach

Halina Nocoń – Dyrektor Centrum Usług Pocztowych Oddział Regionalny w Katowicach

Leokadia Majewska – siostra Czesława Słani

Maria Danielska – Zarząd Oddziału Towarzystwa Polsko-Szwedzkiego w Katowicach

Dariusz Wilczak – Kuratorium Oświaty w Katowicach Dyrektor Delegatury w Sosnowcu

Sławomir Mastalerz – Dyrektor Centrum Usług Pocztowych Oddział Rejonowy w Sosnowcu

Henryk Monkos – Wiceprezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Filatelistycznego

Andrzej Nowak – Prezes Zarządu Okręgu Śląsko - Dąbrowskiego PZF w Katowicach

Ks. Prałat Mieczysław Oset – Proboszcz Parafii p.w. św. Stanisława B.M w Czeladzi

Stanisław Góra – Prezes Zarządu Oddziału PZF w Sosnowcu

Włodzimierz Jaros – Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Stanisławy Łakomik w Czeladzi

---

Komitet Organizacyjny

Przewodniczący:

Antoni Krawczyk

Zastępcy przewodniczącego przewodniczącego:

Ewa Galbas

Teresa Wąsowicz

Członkowie komitetu:

Beata Wójcik

Wiesława Konopelska

Ewa Ambroży

Adam Jandała

Radosław Zientarski

Benedykt Herman

Jerzy Wardecki

Antoni Jamróż

Wioletta Kazirodek

Wystawcy

Antoni Krawczyk, Czeladź

- „Czesław Słania 1921-2005”
- Wybór kasowników oraz nalepek poleceń stosowanych w urzędach pocztowych na terenie miasta Czeladzi

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne im. Czesława Słania, Czeladź

- eksponaty wykonane przez:
Radosława Zientarskiego,
Marka Szota,
Andrzeja Okręglickiego,
Piotra Zientarskiego,
Annę Hetmańczyk,
Sławomira Bartnika.

Eugeniusz Korn, Bytom – Historia Młodzieżowych Konkursów Filatelistycznych

---

Program uroczystości:

24.03.2006 r. piątek

godz. 11⁰⁰ *Czeladź - Piaski, ul. Krzywa 2*

Odsłonięcie tablicy na budynku, w którym mieszkał Czesław Słania

godz. 12⁰⁰ *Szkoła Podstawowa nr 1 (Czeladź, ul. Reymonta 80)*

- Spotkanie poświęcone życiu i twórczości Czesława Słania
- „20 lat Koła Filatelistycznego” - wystąpienie opiekuna Koła Antoniego Krawczyka
- Otwarcie wystawy „Czesław Słania 2001 - 2005”
- Prezentacja prac członków Młodzieżowego Koła Filatelistycznego im. Czesława Słania

godz. 16⁰⁰ *Szkoła Podstawowa nr 1 (Czeladź, ul. Reymonta 80)*

Spotkanie Filatelistów

25.03.2006 r. sobota *Szkoła Podstawowa nr 1, Czeladź*

XLIV Młodzieżowy Konkurs Filatelistyczny Oddziału PZF w Sosnowcu

Dom przy ulicy Krzywej 2 w Czeladzi

Projekt tablicy pamiątkowej - Jan Powalka

Z dziejów miasta Czeladź

Czeladź to miasto położone nad Brynicą, dopływem Czarnej Przemszy. Zajmuje obszar 16,7 km², a zamieszkane jest przez około 37,5 tys. mieszkańców, stanowi integralną część Górnośląskiego Okręgu

Przemysłowego, leży w północno-wschodniej części województwa śląskiego. Miasto sąsiaduje od północy i wschodu z Będzinem, od południowego-wschodu z Sosnowcem, od południa z Katowicami, a od zachodu i północnego – zachodu z Siemianowicami Śląskimi.

Usytuowane jest w centralnej części Płaskowyżu Bytomsko-Katowickiego należącego do Wyżyny Śląskiej. Czeladź należy do najstarszych miast Zagłębia Dąbrowskiego i jest jednym z najstarszych miast Polski.

Od 1178r. należało do Księstwa Opolsko – Raciborskiego. W tym czasie zostaje zbudowana karczma i most graniczny tzw. „Gawel”, przy którym zaczyna rozwijać się miasto.

Pierwsze udokumentowane wiadomości historyczne o Czeladzi pochodzą z 8 sierpnia 1228 roku, kiedy to Kazimierz I Książę Opolsko-Raciborski wynagradza Klemensa z Ruszcy. Za pomoc udzieloną przy obmurowaniu i wznoszeniu murów obronnych Opola, daje mu Czeladź na własność.

Czeladź od 1318 r. należała do Księstwa Cieszyńskiego, a od 1443 do 1792 do Księstwa Siewierskiego Kapituły Krakowskiej. Mieszkańcy utrzymywali się głównie z rzemiosła i pracy na roli. W 1655 roku miasto zniszczyli Szwedzi. Odrębność Księstwa Siewierskiego zlikwidował w 1790 roku Sejm Czteroletni i przyłączył go do Polski. Przywilej Króla Stanisława Augusta Poniatowskiego z 27 kwietnia 1792r. czyni Czeladź wolnym miatem Królewskim.

W ostatnich latach przed rozbiorami gród nad Brynicą należał do województwa krakowskiego. W 1793 znalazł się pod zaborem pruskim, w latach 1807 – 1915 w Księstwie Warszawskim, a później w Królestwie Polskim.

Za udział mieszkańców w Powstaniu Styczniowym w 1863 roku Czeladź utraciła w 1870 roku prawa miejskie. Odzyskała je dopiero w 1915 roku. W II połowie XIX w. uwieńczone sukcesem zostały poszukiwania węgla kamiennego,

Z dziejów miasta Czeladź

które dały początek rozwojowi Czeladzi jako ośrodka górniczego. W dzielnicy Piaski powstała pierwsza kopalnia węgla kamiennego „Czeladź” – 1879 r. Przy obu Kopalniach powstają kolonie górnicze, zmieniające w sposób zasadniczy oblicze i charakter miasta.

W okresie międzywojennym miasto stało się ważnym ośrodkiem ruchu robotniczego, miejscem licznych strajków. Do wybuchu II wojny światowej mieszkało w mieście 22 tys. osób.

Po zakończeniu II wojny światowej nastąpiła znaczna rozbudowa miasta. Powstały nowe osiedla mieszkaniowe, placówki kultury i oświaty. Zbudowano nowy szpital i pierwszą w Polsce szkołę „tysiąclatkę”, oraz nowe stadiony sportowe i halę widowiskowo-sportową.

Od 1951 roku Czeladź stanowiła samodzielny powiat miejski w woj. katowickim. W latach dziewięćdziesiątych następuje kolejny przełom w historii Czeladzi. Miasto przestaje być ośrodkiem górniczym, Kopalnie uległy likwidacji. Działają różnej wielkości zakłady, przedsiębiorstwa, spółki oraz firmy prywatne.

Należałoby postawić pytanie co warto zobaczyć w Czeladzi:

- średniowieczny układ architektoniczny z centralnie położonym rynkiem;
- kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika;
- dom przy ul. Rynkowej 2 dawny zbór arian z I połowy XVII w.;
- dom przy ul. Koscielnej 3 z XVIII w.;
- kapliczkę przydrożną z figurką Chrystusa Salvatora przy ul. Wojkowickiej z końca XIXw.;
- zabudowania mieszkalne w dzielnicy Piaski między ulicami Kościuszki, Francuskiej i 3-go Kwietnia.

Dzisiaj Czeladź jest miastem średniej wielkości wtopionym w wielokopremysłowy region Śląska i Zagłębia. Rozwija się dalej i głównie za sprawą handlu, usług staje się ważnym ośrodkiem handlowym.

Od 1999r. Czeladź wchodzi w skład powiatu będzińskiego woj. śląskiego.

*Opracował
Antoni Krawczyk*

Poczta w Czeladzi po 1918 roku

Po odzyskaniu niepodległości utworzono Ministerstwo Poczty, które powstało z dniem 5 lutego 1919 r. na podstawie dekretu Naczelnika Państwa. Owo ministerstwo funkcjonowało do 5 grudnia 1923 r., kiedy to włączono je do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

A jak wiodło się czeladzkiej poczcie? I dobrze i źle. „Expres Zagłębia” z 16 marca 1931 r. donosił zgryźliwie „Rekordowa sprawność urzędu pocztowego w Czeladzi”, a z kolei „Torpeda” z 8 grudnia 1936 r. pisała ironicznie: „przy świetle zapalek i świec trzeba pisać na poczcie. Oczywiście w Czeladzi”. W 1937 r. decyzją Krakowskiej Dyrekcji Okręgu Pocztowego z poczty w Czeladzi wydzielono pocztę na Piaskach, jako „Czeladź 2”. Tak trwało do wybuchu II wojny światowej we wrześniu 1939 roku.

Po zajęciu ziem polskich przez Niemców, Zagłębie włączono do Rzeszy. Z dniem 1 stycznia 1940 na pocztę wprowadzono szereg zmian, takich jak: zakaz bezpośredniej komunikacji z krajami nieprzyjacielskimi, czy nakaz sprawowania funkcji kierowniczych przez tylko i wyłącznie Niemców. Odwołano wówczas w Czeladzi dotychczasowego naczelnika poczty i na jego miejsce zatrudniono Wilhelma Włodarza, który szybko zmienił nazwisko na bardziej niemieckie – Wendt. Urząd pocztowy w dalszym ciągu mieścił się w budynku Kitów przy ul. Grodzieckiej 9, którą przemianowano na ulicę Pocztowa (Poststrasse). Zlikwidowano pocztę na Piaskach, która rzekomo nie odpowiadała standardom niemieckim. Zwiększono ilość listonoszy, którzy jeździli służbowymi rowerami koloru czerwonego. Listy nadawane teraz w Czeladzi otrzymywały pieczęć: Postamt Czeladź kreis Bendsburg Oberschlesien (O/S)“.

Tak było do 27 stycznia 1945 roku, kiedy nastąpiło wyzwolenie Czeladzi spod okupacji niemieckiej. Naczelnikiem poczty w Czeladzi został Lucjan Kita, a i na Piaskach dawna kierowniczka czyniła starania o uruchomienie urzędu pocztowego. Zakończyły się one sukcesem i już 5 maja 1945 r. zaczęła działalność „Agencja Poczta Czeladź 2” przy ul. Kościuszki 26, a Zdzisława Kalinowska została jej pierwszym kierownikiem.

Wraz z rozwojem miasta przybywało urzędów pocztowych a stare zmieniały swoje siedziby. Ta z ul. Grodzieckiej najpierw została przeniesiona na ul. Reymonta (działała tu od ok. 1968), a potem w 1982 roku - do własnego budynku przy ul.

Pocztą w Czeladzi po 1918 roku

1 Maja 29. Także i placówka piaskowska doczekała się w końcu zmiany lokalizacji i poprawy warunków (i pracy i obsługi klientów) i w 2001 została przeniesiona do pawilonu przy ul. Spacerowej 4

W krótkim okresie czasu, latach 80 – tych i 90-tych w Czeladzi istniało aż 5 placówek pocztowych:

Czeladź 1 – ul. 1 Maja 29

Czeladź 3 – ul. Kościuszki 26

Czeladź 4 – ul. Tuwima 41

Czeladź 5 – ul. 35-lecia 1b

Czeladź 6 – ul. Dehnelów 35

W 2000 r. zlikwidowano Urzędy Pocztowe Czeladź 5 i 6. W latach późniejszych na os. J. Piłsudskiego utworzono filię Urzędu Pocztowego Czeladź 1.

Pocztą, tak jak wiele instytucji posiada swoją kolorystykę i stosuje symbole, które kojarzone są tylko i wyłącznie z działalnością pocztową. Owe kolory i symbole stosowane są w aranżacji lokali, w pismach urzędowych i w mundurach pracowników pocztowych. Kolorem poczty jest granat a symbolem – trąbka pocztowa. Pocztą Polska od 1919 roku jest członkiem UPU – Światowego Związku Poczty.

Z pocztą współpracują filateliści, którzy popularyzują walory pocztowe. Są oni również inicjatorami wydawania okolicznościowych datowników, kasowników, kartek pocztowych (całostek) i kopert. Tradycje filatelistyczne są w Czeladzi bardzo żywe. Tu, przy Szkole Podstawowej nr 1, od blisko 20 lat działa Koło Młodzieżowe Polskiego Związku Filatelistów, tu urodził się najslawniejszy projektant i grawer znaczków pocztowych – Czesław Ślania. Tylko w ostatnim 10 - leciu, z okazji różnych uroczystości i rocznic, wydano w Czeladzi ponad 20 kart, kasowników okolicznościowych oraz całostek.

*(Zeszyty Czeladzkie Nr 11)
oprac. Władysław Kwaśniak
Antoni Krawczyk*

Najsłynniejszy rytownik świata

Czarodziej rylca Czesław Ślania – człowiek legenda urodził się 22 października 1921 roku w Czeladzi w rodzinie górniczej. W roku 1927 rodzina państwa Ślaniów przenosi się z Zagłębia do rodzinnej wsi Osmolice k/Lublina. Od najmłodszych lat wykazywał zdolności do rysowania i malarstwa. Jego wielki talent obudził się bardzo wcześnie,

bo już w okresie przedszkolnym. W roku 1945 po zdaniu matury rozpoczyna studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie pod kierunkiem prof. Wiktora Chomicza. Miniaturowe prace graficzne stają się jego specjalnością. Niezwykły talent Czesława Ślania ujawnia się w przepięknej pracy dyplomowej – ryt. obrazu Jana Matejki „Bitwa pod Grunwaldem”.

Uzyskanie dyplomu najwyższej klasy otwiera przed nim karierę w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Łodzi, która z czasem przenosi się do Warszawy. Pod kierunkiem znanego grawera M. Polaka doskonalili swoje umiejętności poświęcając się nowej technice stalorytnicznej, która wymagała większego nakładu pracy i precyzji – stwarzając lepsze możliwości osiągnięcia ciekawych efektów. Swój kunszt ujawnia w pierwszych pracach przy rycie znaczków w 1950 roku „I Kongres Pokoju” nr 529 i „80-lecie Komuny Paryskiej” nr 547 przy współudziale M. Polaka. W tym zespole powstają jeszcze takie projekty jak „7 rocznica Manifestu Lipcowego”, „Międzynarodowy Dzień Dziecka”, „70-lecie założenia Proletariatu”, i kilka innych.

Najwięcej trudności artyście, sprawiło przygotowanie projektu znaczka „1000-lecie urodzin Avicenny”. Nikt nie dysponował portretem filozofa. Cz. Ślania szukał w książkach i muzeach z czego powstał projekt postaci, która najbardziej zbliżała do autentycznej. Znaczek nr 636 ukazał się we wrześniu 1952r.

Po przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej w 1953 roku, Czesław Ślania otrzymał zamówienie na wykonanie projektu znaczka poświęconego „160 rocznicy Powstania Kościuszkowskiego”.

Następnie wykonał zamówienia dla Poczty Polskiej, projektując znaczki: bobra dla serii „zwierzęta pod ochroną”, nr 746, „Międzynarodowy Konkurs im. Fryderyka Chopina”, „pomnik M. Kopernika w Warszawie”, „Pomnik Bohaterów Getta w Warszawie”, oszczepnika w serii „Olimpijskiej” z 1956 roku.

Najsłynniejszy rytownik świata

W sumie dla Poczty Polskiej w latach 1951 - 1956 Czesław Słania wykonał 22 znaczki oraz 14 projektów innych. Z rozmowy z artystą wynika, że najbardziej ceni M. Kopernika z serii „Pomniki” oraz Bohaterów Getta. „Getto” utożsamia z przeżyciami wojennymi, które głęboko utkwiły w jego pamięci. W sierpniu 1956 roku artysta opuszcza Polskę udając się do Szwecji, gdzie doskonalili swój kunszt artystyczny.

Początki nie były łatwe. Rozpoczynał jak każdy emigrant od prac najprostszych pomywacza. Dopiero po nawiązaniu kontaktów z szwedzkim projektantem Svenem Evertem, pierwszy znaczek w Szwecji ukazuje się dopiero w 1960 roku tj. w cztery lata po przybyciu do tego kraju. Jest to znaczek przedstawiający A. Zorna. Wykazany w projekcie kunszt mistrzowski spowodował lawinę zamówień, potem wyróżnienia i nagrody.

Znakomicie wykonane znaczki Szwecji, grawerowane przez artystę szybko zwróciły uwagę zarządu Poczty w Danii. Młyn wodny pod ochroną – 1962r., Grenlandii, Wysp Owczych, Islandii, Francji, Irlandii, Wielkiej Brytanii, USA, San Marino, Monaco, Litwy, Łotwy, ONZ... w sumie wygrawerował prawie 1000 znaczków i innych miniaturowych arcydzieł. Sława największego artysty miniaturowych arcydzieł idzie za nim wszędzie. Portrety panujących Szwecji, Danii i Monaco są tak po mistrzowsku wykonane, że uhonorowano Artystę wysokimi odznaczeniami państwowymi i tytułami. Król Szwecji Gustaw VI Adolf nadał mu w 1972 roku tytuł Nadwornego Grawera Królewskiego. Obecny Król Karol XVI Gustaw wręczył medal „VIII wielkości z niebieską wstęgą”, Królowa Danii Małgorzata II – Order Kapituły Rycerskiej, zaś Księżę Renier III – najwyższe odznaczenie Monaco „Kawaler Orderu Św. Karola”. Do pasma sukcesów należy zaliczyć wystawę wszystkich prac Czesława Słania, jaką dla upamiętnienia swoich 80-tych urodzin, zorganizował w 1989 roku na wyspie Mainau w Niemczech, hrabia L. Bernadotte. Z tej okazji wydał album wszystkich arcydzieł Cz. Słania, który wzbudził uznanie znawców.

Po 37-latach Poczta Polska ponownie zleciła artyście wygrawerowanie bloku „Legenda o Orle Białym” na Światową Wystawę Filatelistyczną „POLSKA '93” w Poznaniu w maju 1993 roku. Ostatnio dla Poczty Polskiej Czesław Słania grawerował blok na XVII Zjazd PZF „Prawdziwy obraz starego Szczecina z 1624

Najsłynniejszy rytownik świata

roku" oraz wydanie wspólne z Poczta Szwecji „Zygmunt III Waza”.

Czesław Słania jest tytanem pracy, za którą otrzymuje wiele nagród i wyróżnień. Wiele znaczków Czesława Słania otrzymało najwyższe nagrody na międzynarodowych konkursach znaczków. Sześć z pośród nich szczyti się mianem najładniejszego znaczka świata. We Włoszech w 1954 roku polska seria sportowa „Święto lotnictwa” nr 666332 34 wydana w 1952 roku otrzymała złoty medal za najładniejszą sportową serię roku. W 1978 roku w Neapolu za najładniejszy znaczek świata uznano pracę mistrza wykonaną dla Poczty Wyp. Owcz. ych, przedstawiający budynek biblioteki na wsi.

W 1983 roku Czesław Słania otrzymuje nagrodę im. Roberta Stolza przyznaną corocznie za najładniejszy znaczek świata o tematyce muzycznej. Znaczek wydano w formie bloku razem z czterema innymi pt. „Muzyka w Szwecji”. Również w corocznych konkursach w Szwecji na najładniejszy znaczek, znaczki grawerowane przez Czesława Słanię zajmowały z reguły pierwsze miejsca – 12 z 19 nagrodzonych to prace mistrza rylca.

W dowód uznania dla mistrzowskiej twórczości Czesława Słania są wystawy organizowane niemal na całym świecie. Wysoki poziom artystyczny znaczków grawerowanych przez Słanię wzbudza duże zainteresowanie wśród zbieraczy, powstają zbiory, stowarzyszenia zbieraczy, kluby zainteresowań itp. W Polsce, pierwszą wystawę poświęconą twórczości Czesława Słania zorganizowano w Domu Filatelistycznym w Krakowie w 1983 roku.

W kwietniu 1992 roku powstał w Polsce „Klub zainteresowań znaczkami Czesława Słania” PZF w dwóch ośrodkach w Radomiu i Jeleniej Górze. Ośrodek jeleniogórski w 1992 roku zorganizował wystawę pt. „Czesław Słania grawer XX wieku”. We wrześniu 1998 roku artysta był gościem XVII Zjazdu PZF w Szczecinie.

Z inicjatywy Zarządu Okręgu PZF w Katowicach i Zarządu Oddziału Towarzystwa Polsko – Szwedzkiego w Katowicach została zorganizowana wystawa przez MKF przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Czeladzi „Czesław Słania – Czeladź '98”. Ważnym wydarzeniem w środowisku mieszkańców Czeladzi i filatelistów było nadanie honorowego obywatelstwa Miasta Czeladzi Panu Czesławowi Słani przez Radę Miejską w Czeladzi.

Najsłynniejszy rytownik świata

UCHWAŁA Nr X/61/99

Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 22 kwietnia 1999 roku

W sprawie: nadania honorowego obywatelstwa Miasta Czeladź
Panu **Czesławowi S Ł A N I**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.14 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r. /tekst jednolity Dz.U. Nr 13 poz.74 z 1996r. Z późniejszymi zmianami
– Rada Miejska w Czeladzi

uchwała

§ 1

Nadaje honorowe obywatelstwo Miasta Czeladź Panu Czesławowi SŁANI.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Czeladzi
mgr Danuta WALCZAK

W latach 1998, 2000 zostają wydane przez Poczta Polską i Szwedzką znaczki 1000 i 1001.

W 2000 roku z okazji 80 urodzin Ojca Świętego Jana Pawła II Poczta Polska i Poczta Watykańska wydała wspólną serię znaczków. Twórcą tych znaczków był pan Czesław Słania. Za pracę tą został wyróżniony przez Papieża Jana Pawła II – Orderem Świętego Grzegorza.

Czesław Słania

wspomnienie

Cesarz wśród sztycharzy, arcy mistrz sztuki rytowniczej, królewski grawer - to tylko niektóre z określeń, które przyłgnęły do Czesława Słania. Zmarł 17 marca, w wieku 84 lat, w Krakowie.

Na wieczny spoczynek odszedł Czesław Słania - artysta o niezwyklej temperamencie, niezaspokojonej ciekawości twórczej, zaskakujący nowatorskimi rozwiązaniami. Ten niezmordowany wirtuoz ryłca jak nikt inny był zakochany w swojej pracy - dla niej świat realny pozostawiał za progiem pracowni. Jego dzieła, powielane na wszystkich kontynentach w miliardowych nakładach, oglądali ludzie różniący się wiekiem, kolorem skóry, językiem. Czesław Słania stał się ambasadorem ich krajów.

Miał duszę zdobywcy. Wyznaczał sobie kolejne cele i z powodzeniem je realizował. Znalazł się też w księdze Guinnessa z racji tysiąca rytowanych przez siebie znaczków pocztowych. W Europie, w tym także w Polsce, oraz w Ameryce Północnej powstały fankluby zrzeszające miłośników jego sztuki.

W uznaniu zasług został uhonorowany licznymi, najwyższej rangi, odznaczeniami i medalami, które wręczali mu prezydenci i monarchowie kilku krajów Europy, w tym Watykanu.

Wraz z odejściem tego mistrza została zamknięta pewna epoka. Teraz, dla wielu miłośników jego sztuki, świat już nie będzie taki sam. Czesław Słania uczył nas, co jest pięknem w miniaturowym sztychu i jak należy go postrzegać. I za to jesteśmy mu wdzięczni. Nie będzie już jego nowych znaczków pocztowych, ale pozostanie pamięć i jego dokonania.

Zygmunt K. Jagodziński

(Życie Wytwórni, Nr 12, 24 marca 2005 roku)

Jubileusz 20-lecia Młodzieżowego Koła PZF

Filatelistyka młodzieżowa była i jest przedmiotem nieustannej troski całego Zarządu Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego. Największym problemem jest pozyskanie chętnych do pracy z młodzieżą, chętnych do prowadzenia kół.

Stale notujemy olbrzymi spadek ilościowy stanu członków i ilości kół młodzieżowych. Mimo tego mamy w naszym Okręgu przykłady wspaniałej pracy Opiekunów. Członkowie prowadzonych przez Nich Kół wiele się nauczyli i potrafili posiadane wiadomości umiejętnie wykorzystać, przede wszystkim podczas corocznych Ogólnopolskich Konkursów Młodzieżowych.

Wyniki osiągnięte przez naszą młodzież są imponujące, napawają nas niekłamaną dumą i dużym zadowoleniem. Nie załamuje nas stale malejące zainteresowanie dzieci i młodzieży znakami pocztowymi.

Komisja Młodzieżowa Okręgu, Młodzieżowe Koła stale podejmują nowe inicjatywy typu konkursy rysunkowe na: projekt kartki pocztowej, stempla pocztowego, znaczka pocztowego. Organizują spotkania z ciekawymi ludźmi, wieczernice, organizują jasełka i wycieczki. Biorą czynny udział przy organizacji wystaw, budowaniu wystawowych eksponatów itd.

Wasze Koło jest przykładem tego wszystkiego co dobre i co napawa nas dumą.

Wspaniały dziś obchodzony Jubileusz 20-lecia jego istnienia i aktywnej działalności jest tego przykładem. Dowodem wzorowej pracy jest praca jego założyciela i opiekuna. Trzeba nie lada wysiłku aby swoje zamierzenia i postanowienia kontynuować przez 20 lat.

Z okazji tak wspaniałego Jubileuszu wszystkim uczestnikom Młodzieżowego Koła Filatelistycznego życzę wytrwałości w budowie wspaniałych eksponatów wystawowych a także czerpania wszystkiego co dobre z pięknego hobby jakim jest filatelistyka. Opiekunowi tego wspaniałego koła kol. Antoniemu Krawczykowi wytrwałości i zdrowia na kolejne 20 lat.

Okręg Śląsko-Dąbrowski

Prezes

Andrzej Nowak

Prace Czesława Ślani

PRINCIPAUTE DE MONACO

25^e ANNIVERSAIRE
DE LA
FONDATION PRINCESSE GRACE

Slani

Prace Czesława Ślani

Prace Czesława Ślani

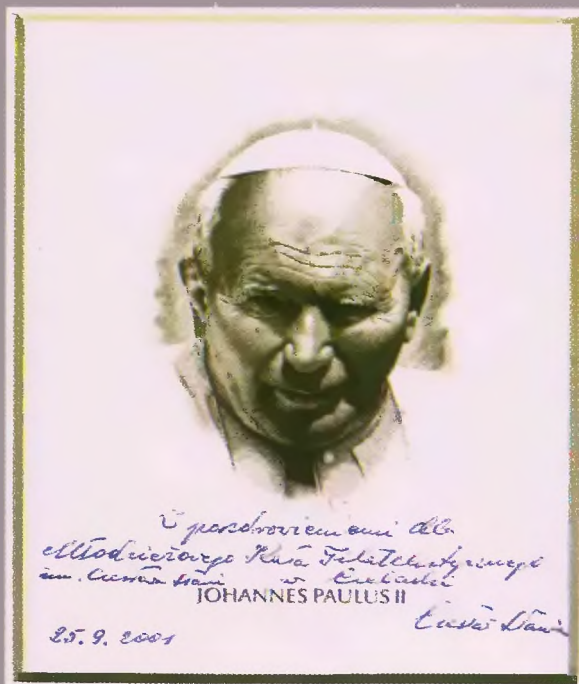

Prace Czesława Słani

Prace Czesława Ślania

Wydawnictwa okolicznościowe MKF

1986
X LAT MŁODZIEŻOWEGO KOŁA
 FILATELISTYCZNEGO PRZY
 SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1
 W CZELADZI
 1996

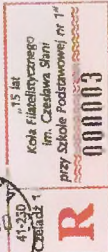
Zryw. Zarę. Odd. PZF Sorowaw 1996

1986
XV
 2001

LAT Młodzieżowego Koła
 Filatelistycznego
 im. Czesława Ślaski
 przy Szkole Podstawowej
 nr 1 w Czeladzi

Szkoła Podstawowa Nr 1

41-250 CZELADŹ

ul. Reymonta 80

Wydawnictwa okolicznościowe MKF

20-11-1998 CZELADŹ 1

XVII Zjazd
Polskiego Związku Filatelistów

0015695

41-250
Czeladź 1

WYSTAWA FILATELISTYCZNA
CZESŁAW ŚLANIA
CZELADŹ '98

001183

Antoni Krawczyk
oś. Dziekana 1c/36
41-253 Czeladź

Wystawa Filatelistyczna
80 Urodziny
Czesława Ślania

**Czeladź - dom, w którym
mieszkał Czesław Ślania**

zdjęcie własności
Foto Art - Studio
Stanisław Michalski

00-0000

_____

JAN PAWEŁ II
100 ROCZNICA URODZIN

Wydawnictwa okolicznościowe MKF

**Panu
CZESŁAWOWI ŚLANI**

najznakomitszemu rytownikowi
świata -
autorowi ponad 1000 znaczków
pocztowych,
nadwornemu grawerowi
Królestwa Szwecji
Honorowemu Obywatelowi
miasta Czeladź

Z serdeczną pamięcią
filateliści czeladzcy

Czeladź, wrzesień 2001 roku

Z okazji 80-tych urodzin
CZESŁAWA ŚLANI
i nadania Jego Imienia
Młodzieżowemu Kołu
Filatelistycznemu
przy Szkole Podstawowej nr 1
w Czeladzi

Slaw

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przy Szkole Podstawowej Nr 1 im. Stanisławy Łakomik rozpoczęło swą działalność w roku szkolnym 1986/1987. W 2006 roku obchodzi 20-lecie działalności.

W minionym okresie uczestniczyło w działalności Koła wielu uczniów szkoły. W czasie zajęć członkowie poznają tajniki związane z wiedzą filatelistyczną. Oprócz tego w celu zgłębienia zagadek filatelistyki organizowane są wewnętrzne wystawy eksponatów opracowanych przez młodzież z Koła Filatelistycznego. Młodzi filateliści uczestniczą również jako wystawcy na wystawach oraz w czasie konkursów młodzieżowych na terenie okręgu i kraju.

Członkowie MKF wzięli udział w roku szkolnym 1986/1987 po raz pierwszy w konkursie młodzieżowym, którego tematem była „Muzyka polska”. Najwyższą lokatę – V miejsce zdobyła wtedy Dorota Mańka w finale konkursu oddziału.

O dokonaniach w czasie konkursów w latach 1988-2001 z udziałem członków MKF napisano w katalogu wystawy filatelistycznej z okazji 80 rocznicy urodzin Pana Czesława Ślani.

Tematami ogólnopolskich konkursów młodzieżowych były:

1988 rok – „Dzieje Oręża Polskiego ”	- XXVI
1989 rok – „Młodzież w 45 – leciu PRL”	- XXVII
1990 rok – „Morze oknem na świat”	- XXVIII
1991 rok – „Lotnictwo Polskie”	- XXIX
finał nie odbył się	
1992 rok – „Kolejnictwo Polskie”	- XXX
1993 rok – „100 lat filatelistyki polskiej”	- XXXI
finał w Krakowie	
1993/94 – „Z biegiem Wisły”	- XXXII
finał w Tczewie	
1994/1995 – „Warszawa stolica Polski”	- XXXIII
finał w Warszawie	

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

1995/1996 – „Wzdłuż Karpat i Sudetów” finał w Świdnicy	- XXXIV
1996/1997 – „Na Warmii i Mazurach” finał w Iławie.	- XXXV
1997/1998 – „Z biegiem Odry” finał w Opolu	- XXXVI
1998/1999 – „Ochrona środowiska” finał w Warszawie	- XXXVII
1999/2000 – „Zdobycze XX wieku” finał w Zielonej Górze	- XXXVIII
2000/2001 – „Zamki i warownie w Polsce” finał w Malborku	- XXXIX
2001/2002 – „Parki narodowe i krajoznawcze” finał w Głuchołazach	- XL
2002/2003 – „Unia Europejska” finał w Toruniu	- XLI
2003/2004 – „Polski ruch olimpijski” finał w Chorzowie	- XLII
2004/2005 – „Światowe dziedzictwo kultury UNESCO” finał w Rudzie Śląskiej	- XLIII

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

Członkowie MKF reprezentowali Okręg Śląsko – Dąbrowski na finałach krajowych w latach:

1993 – w Krakowie, Radosław Zientarski III miejsce w grupie szkół podstawowych.

1994 – w Tczewie, Marek Szota VI miejsce w grupie szkół podstawowych natomiast Radosław Zientarski III miejsce w grupie szkół średnich.

1995 – w Świdnicy, Radosław Zientarski I miejsce w grupie szkół średnich.

1996 – w Łławie, Marek Szota I miejsce w grupie szkół średnich.

1997 – w Opolu, Marek Szota VI miejsce w grupie szkół średnich.

W roku 2001 został zmieniony regulamin konkursów młodzieżowych. W Młodzieżowym finale mogą uczestniczyć reprezentanci okręgów i oddziałów w tym Okręgu Śląsko – Dąbrowskiego.

Tematem konkursu młodzieżowego w roku szkolnym 2000/2001 były „Zamki i warownie w Polsce”. Finał konkursu oddziału PZF odbył się w Sosnowcu. Rozegrano go w dwóch grupach.

W grupie do 15 lat:

I miejsce Maciej Hetmańczyk Gimnazjum Nr 2

III miejsce Anna Hetmańczyk Szkoła Podstawowa Nr 1

W grupie powyżej 15 lat:

I miejsce Piotr Zientarski ZE Czeladź/ MKF przy SP 1

II miejsce Tomasz Jończyk ZS Mechaniczno – Elektronicznych Sosnowiec/ MKF przy SP 1.

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

Zdobywcy pierwszego miejsca reprezentowali Oddział w konkursie krajowym, który odbył się w Malborku i zajęli następujące miejsca:

VII miejsce Maciej Hetmańczyk – grupa szkół podstawowych i gimnazjalnych
XII miejsce Piotr Zientarski – grupa szkół licealnych (ponadgimnazjalnych).

Rok szkolny 2001/2002 to dalsze szkolenie nowych członków i poznawanie przez nich tajników filatelistycznych. To również i nowy temat konkursu dla młodzieży a mianowicie „Parki narodowe i krajobrazowe w Polsce”.

Członkowie naszego klubu zajęli miejsca :

W grupie młodszej:

II miejsce Anna Hetmańczyk

III miejsce Maria Zawiązalec

IV miejsce Andrzej Okręglicki

W grupie starszej:

I miejsce Piotr Zientarski

II miejsce Maciej Hetmańczyk

IV miejsce Tomasz Jończyk

W finale krajowym w Głucholazach uczestniczył Piotr Zientarski, który w swej grupie zajął miejsce w drugiej dziesiątce.

Rok szkolny 2002/2003 to rok, w którym Polska została przyjęta do Unii Europejskiej. Również w czasie zajęć Koła zdobywaliśmy wiedzę o Unii europejskiej, ponieważ temat konkursu dla młodzieży był pt.: „Unia Europejska”. Konkurs oddziałowy rozegrano w MDK w Zawierciu. A oto jego wyniki uzyskane przez członków MKF:

Grupa młodsza:

I miejsce Andrzej Okręglicki

III miejsce Filip Derenowski

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

Grupa starsza:

I miejsce Piotr Zientarski

II miejsce Tomasz Jończyk

IV miejsce Maciej Hetmańczyk.

Zwycięzcy uczestniczyli w finale krajowym w Toruniu w dniach 3 – 6 lipca 2003 i zajęli następujące miejsca:

X miejsce Andrzej Okręglicki w grupie młodszej

VI miejsce Piotr Zientarski w grupie starszej.

Rok 2004 był rokiem letniej Olimpiady a temat konkursu brzmiał „Polski Ruch Olimpijski”. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży. Finał Oddziału rozegrano w Sosnowcu ,po raz pierwszy w trzech grupach.

W grupie szkół podstawowych członkowie MKF zdobyli:

II miejsce Dawid Musiał

III miejsce Nicolas Wojtas z klasy III

W grupie szkół gimnazjalnych:

II miejsce Andrzej Okręglicki Gimnazjum Nr 2

III miejsce Anna Hetmańczyk Gimnazjum Nr 2

W grupie szkół ponadgimnazjalnych:

I miejsce Maciej Hetmańczyk LO Katowice

II miejsce Piotr Zientarski ZE Czeladź

Finał krajowy rozegrano w Chorzowie – Świętochłowicach, w którym Maciej Hetmańczyk zajął XIV miejsce.

W roku szkolnym 2004/2005 zwróciliśmy szczególną uwagę na budowę ekspozycji przez młodych filatelistów. Pracowaliśmy nad tematem konkursu pt.: „Światowe dziedzictwo kultury – UNESCO”.

Konkurs oddziałowy rozegrano w Sosnowcu a reprezentanci naszego koła

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

zajęli następujące miejsca:

Szkoły podstawowe:

I miejsce Sławomir Bartnik kl. IV

II miejsce Tomasz Sułkowski kl. IV

III miejsce Damian Chrapkiewicz kl. IV

Najmłodszym uczestnikiem był Michał Kmera z klasy III.

Szkoły gimnazjalne

I miejsce Anna Hetmańczyk Gimnazjum Nr 2

II miejsce Andrzej Okręglicki Gimnazjum Nr 1

W finale krajowym uczestniczyli zdobywcy pierwszych miejsc. Zajęli oni następujące miejsca: Sławomir Bartnik XI a Anna Hetmańczyk XV.

Koszty pobytu dla młodzieży i opiekunów pokrył Urząd Miasta Czeladź.

Od 1994 roku uczestniczyliśmy w spotkaniach młodych filatelistów, w których brali udział reprezentanci okręgów: Beskidzkiego, Opolskiego, Wałbrzyskiego, Krakowskiego i Śląsko – Dąbrowskiego.

Pierwsze spotkanie zorganizowane było w Ustroniu Hermanicach a ostatni X w 2003 roku w Bielsku – Białej.

Zdobywaliśmy również wyróżnienia w konkursie na projekty znaczka, datownika i kartki pocztowej na szczeblu okręgu.

Wspomnieć należy tych którzy otrzymali wyróżnienia za projekty : Marek Szostak, Magda Kondracka, Marek Szota, Marcin Łata, Krzysztof Pajor, Mariusz Sobieraj, Magda Wielgus, Michał Karczmarek, Barbara Biernias, Martyna Zygmuntowska, Sandra Kozioł.

W roku 1999 Zarząd Główny PZF nadał Dyplom – Odznaki Honorowej – Srebrną Odznakę.

W 2001 roku na prośbę członków Młodzieżowego Klubu Filatelistycznego Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Stanisławy Łakomik podjęła uchwałę o nadaniu Kołu Filatelistycznemu imienia Czesława Słani. W liście do młodzieży i opiekun Pan Czesław Słania wyraził zgodę, aby Młodzieżowe Koło Filatelistyczne nosiło jego nazwisko.

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

Uroczystości nadania imienia Czesława Ślani Młodzieżowemu Kołu Filatelistycznemu odbyły się 25 września 2001 roku w czasie obchodów 80 – tej rocznicy urodzin Czesława Ślani i 15 – lecia MKF.

W 2003 roku w czasie XV Ogólnopolskiej Wystawy Filatelistycznej – Katowice 2003 – zorganizowany był konkurs dla młodzieży szkół na projekty znaczka, datownika, kartki pocztowej. Do finału Konkursu zakwalifikowano pracę ucznia klasy II Szkoły Podstawowej Nr 1 Macieja Brewki, która dostała II wyróżnienie na znaczek.

Członkowie MKF w ciągu 20 lat zdobyli:

- **83 Brązowe Honorowe Młodzieżowe Odznaki Filatelistyczne**

- **12 Srebrnych**, którymi wyróżniono :

Marka Szota
Marcina Łata
Radosława Zientarskiego
Annę Hetmańczyk
Karola Pilarka
Piotra Zientarskiego
Aleksandra Deptę
Tomasza Jończyka
Rafała Pasiekę
Macieja Hetmańczyka
Andrzeja Okręglickiego
Krzysztofa Pajora

- **Złotymi Honorowymi Młodzieżowymi Odznakami PZF Zarząd Główny wyróżnił:**

Radosława Zientarskiego w 1995 roku
Marka Szota w 1997 roku
Piotra Zientarskiego w 2004 roku
Tomasza Jończyka w 2004 roku
Macieja Hetmańczyka w 2005 roku.

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat

Antoni Krawczyk w latach 1993 -2005 pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji ds. Filatelistyki Młodzieżowej Okręgu Śląsko – Dąbrowskiego.

W latach 1994 -1998 był również członkiem wyżej wymienionej Komisji ZG PZF. Od 2005 roku jest członkiem Zarządu Oddziału PZF w Sosnowcu pełniąc funkcję wiceprezesa i sekretarza jak również przewodniczącego komisji ds. filatelistyki młodzieżowej oddziału.

W roku szkolnym 2005/2006 MKF skupia 25 członków (uczniów i absolwentów szkoły), którzy uczą się wiedzy filatelistycznej i poznają postać wybitnego artysty – patrona koła – Czesława Ślani.

Mimo, iż nie poznałem osobiście Pana Czesława Ślani jestem pod wrażeniem jego twórczości. Byłem bardzo wdzięczny i zobowiązany gdy w 2001 roku wyraził zgodę, aby Młodzieżowe Koło Filatelistyczne działające przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Czeladzi nosiło jego imię.

W najśmielszych oczekiwaniach nie spodziewałem się, iż członkowie naszego koła będą odnosić tak znaczące sukcesy na terenie regionu czy też kraju.

Serdeczne pozdrowienia składam również rodzinie naszego mistrza, która jest zawsze otwarta i przyjazna dla naszej młodzieży; wspiera nasze przedsięwzięcia filatelistyczne i chętnie się z nami spotyka.

Z okazji jubileuszu 20 lecia istnienia MKF przy SP1 w Czeladzi im. Czesława Ślani dla opiekuna i inspiratora działań Pana Antoniego Krawczyka i grupy uczniów składam najserdeczniejsze życzenia dalszych sukcesów i wspaniałych osiągnięć.

Włodzimierz Jaros
Dyrektor
Szkoły Podstawowej Nr 1
w Czeladzi

Spółdzielczy Dom Kultury „Odeon”

Czeladzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej

ul. Szpitalna 9

41-250 Czeladź

tel.: (0-32) 265-39-91

Spółdzielczy Dom Kultury „Odeon” jest instytucją społeczno-kulturalną Czeladzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Jest placówką aktywności artystycznej, edukacyjnej i rekreacyjnej, ośrodkiem upowszechniającym kulturę i sztukę oraz siedzibą Klubu Rodów Czeladzkich i placówką wspierającą działalność Koła Osób Niepełnosprawnych „Przyjaciele”. SDK „Odeon” udostępnia lokale na imprezy okolicznościowe i szkolenia, jest tymczasową siedzibą Szkoły Operowej Aleksandra Teligi; współpracuje z wieloma stowarzyszeniami oraz instytucjami kultury, sztuki i nauki, m.in. Stowarzyszeniem Miłośników Czeladzi, Stowarzyszeniem Ekologiczno-Zdrowotnym w Katowicach, PTTK, Regionalnymi Ośrodkami Kultury, Towarzystwem Polsko-Francuskim, Polskim Związkiem Filatelistycznym.

I. Działalność artystyczna obejmuje warsztaty graficzne, plastyczne, teatralne, wokalne, recytatorskie i dziennikarskie, a także poetyckie w ramach Kawiarni Artystycznej „Piwnica na Piętrze”; imprezy artystyczne z udziałem uczestników zajęć oraz gości placówki.

II. Działalność edukacyjna obejmuje lekcje gry na instrumentach muzycznych (piano, keyboard, gitara), korepetycje z j. polskiego i matematyki, kursy języków obcych, zajęcia z psychologiem dziecięcym w ramach cyklu „Uczę się lepiej i szybciej”.

III. Działalność rekreacyjna obejmuje zajęcia jogi, fitness i callanetics; „Akcję Lato” i „Akcję Zima” – warsztaty i imprezy rekreacyjne dla dzieci i młodzieży organizowane w ramach ferii letnich i zimowych; imprezy rekreacyjne organizo-

wane przez PTTK (tzw. „Złazy Spółdzielcze”), Spółdzielczy Piknik Osób Niepełnosprawnych oraz miejskie festyny.

IV. Upowszechnianie kultury poprzez organizowanie imprez cyklicznych i okazjonalnych, tj.:

- Niedzielny Teatr dla Najmłodszych
- Niedzielne Spotkania z Muzyką
- Wernisaże i wystawy
- Mała Akademia Jazzu
- Konkursy plastyczne (Tradycje Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia)
- Wieczory z Poezją

SDK „Odeon” koordynuje pracę świetlic Czeladzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej: **„Krasnal - Raczek”**, ul. Dehnelów 35, tel. 265-28-61 (osiedle Musiała), **„Omega”**, ul. 35-lecia 1 (osiedle Piłsudskiego), tel. 763-51-55, **„Pinokio”**, ul. Orzeszkowej 20 (osiedle Dziekana), tel. 265-13-65. W ramach działalności powyższych placówek organizowane są zajęcia literackie i plastyczne, rozgrywki szachowe i sportowe (tenis stołowy, szachy), zajęcia z profilaktyki uzależnień, imprezy okazjonalne, wystawy prac dzieci, a także zajęcia stepu i dyskoteki oraz spotkania uczestników **Koła Filatelistycznego przy świetlicy „Krasnal-Raczek**.

Miejska Biblioteka Publiczna

Tradycje istnienia Miejskiej Biblioteki Publicznej, jako biblioteki o charakterze publicznym, sięgają roku 1905 kiedy Maria Łukaszewska otrzymała od władz rosyjskich koncesję na założenie i prowadzenie wypożyczalni książek w Czeladzi. Pierwszy tysiąc książek pozyskano z darów społeczeństwa, drugi - zakupiono ze środków uzyskanych od kopalni „Saturn”. Miejsce Biblioteka znalazła w „Starej Karczmie” na Rynku, gdzie dzięki wydatnej pomocy Tow.

„Saturn” urządzono pomieszczenie biblioteczne i salę teatralną, gdzie ćwiczył i wystawiał sztuki teatr amatorski. W owym czasie działalność obu tych instytucji nastawiona była na szerzenie oświaty wśród robotników i ich rodzin. Stale rosnące zbiory wymusiły zmianę lokalizacji i bibliotekę przeniesiono na ul. Zamurną (Pieńkowskiego) do domu Machniewskich, gdzie dodatkowo urządzono czytelnię czasopism. W swojej historii biblioteka wielokrotnie zmieniała adres: mieściła się w prywatnych domach przy Rynku: Baciów i Kozłowskich czy znowu przy Pieńkowskiego w domu Juszczyków. Polityka władz rosyjskich zmusiła prowadzących do przekazania biblioteki pod opiekę Polskiej Macierzy Szkolnej (jako Książnicę im. Marii Łukaszewskiej), a po rozwiązaniu PMS w 1907 r., opiekę nad biblioteką sprawowało Polskie Stowarzyszenie Oświatowe (1909-1916). Reaktywowane w 1916 r. Koło Polskiej Macierzy Szkolnej w Czeladzi wśród priorytetowych zadań umieściło prowadzenie biblioteki. Prowadzili ją bezpłatnie członkowie PMS, np. w latach 1923-19289 nauczycielka Szkoły Podstawowej Nr 1 - Stanisława Łakomik. Biblioteka otwarta była trzy razy w tygodniu w godzinach 16⁰⁰ – 20⁰⁰. Gdy w 1929 r. pracę w bibliotece podjęła Maria Nogajowa, wymiana książek prowadzona była przez trzy dni w tygodniu, a pozostałe popołudnia i wieczory przeznaczono na wieczory bajek dla dzieci i pogadanki dla młodzieży. Biblioteka działała do 16 grudnia 1939 r., do czasu, gdy okupacyjne władze niemieckie nakazały zamknięcie biblioteki. Zbiory z zamkniętej placówki Maria Nogajowa ukryła w swoim domu i w domach zaprzyjaźnionych czytelników. Narazając własne życie wysyłała książki Polakom przebywającym na robotach w Niemczech. Zaraz po wyzwoleniu Czeladzi w styczniu 1945 r., biblioteka rozpoczęła swą działalność. Miejsce znalazła w swoim przedwojennym lokum – w domu rodzinnym państwa

Miejska Biblioteka Publiczna

Kozłowskich przy Placu 11 Listopada 8. Ponieważ miasto odmówiło pomocy finansowej, biblioteką zaopiekował się Związek Samopomocy Chłopskiej, który powierzył Marii Nogajowej ponowną organizację biblioteki. Od 1 stycznia 1949 r. biblioteka przeszła pod Zarząd Miasta i w końcu stała się Miejską Biblioteką Publiczną. Przybywało książek (w 1945 r. – 300 wol., 1949 – 1272, 1950 – 2220, 1951 – 4200), rosły szeregi czytelników (w 1945 r. – 105, 1949 – 302, 1950 – 417, 1951 – 457) i znowu konieczna była zmiana lokalu. W 1951 r. biblioteka przeniosła się do budynku przy Placu Wolności 4 (dom Państwa Domańskich – obecnie kwiaciarnia), gdzie utworzono placówkę uniwersalną obsługującą dzieci, młodzież i dorosłych. Na kolejny lokal przyszło długo czekać, chociaż rosła liczba mieszkańców (w 1949 r. – 15.500, 1950 – 19.803, 1955 – 24.425, 1958 – 30.362), rosła liczba czytelników (w 1955 – 207, 1960 – 1958), księgozbiór (w 1960 r. – 22.000 wol.) i lokal o powierzchni 55 m² pękał w szwach. Dopiero w 1964 r. pozyskano dodatkowy lokal przy Placu Wolności 32 (dom Baciów), gdzie utworzono wypożyczalnię dla dorosłych, a w dawnym lokalu zorganizowano palcówkę dziecięco-młodzieżową. Sytuacja lokalowa biblioteki uległa generalnej zmianie dopiero w 1971 r., gdy w grudniu oddano do użytku nowy gmach przy ul. 1 Maja 27. Znalazły tu miejsce dyrekcja biblioteki oraz agendy udostępniania: Wypożyczalnia i czytelnia dla dzieci i młodzieży a także Wypożyczalnia i Czytelnia dla dorosłych. Wcześniej powstały dwie nowe filie: w kwietniu 1957 r. Filia nr 1 przy ul. 17 Lipca 20 i w grudniu 1960 r. w dzielnicy Piaski przy ul. Łachwy 2 - Filia Nr 2. W 1976 r. utworzono Filię nr 3 w Szpitalu Miejskim w Czeladzi, w 1987 r. otworzyła swe podwoje Filia nr 4 na os. Piłsudskiego, w 1993 r. przez przejęcie zbiorów Biblioteki Zakładowej KWK „Saturn” powstała Filia nr 5.

W ciągu lat swojego istnienia placówki wielokrotnie zmieniały adresy. W chwili obecnej sieć MBP w Czeladzi tworzą: Biblioteka Główna ul. 1 Maja 27, Filia nr 1 – ul. 11 Listopada 8, Filia nr 2 – ul. Nowopogońska 227 e, Filia nr 3 – ul. Szpitalna 40, Filia nr 4 – ul. 35-lecia PRL 1 A, Filia nr 5 – ul. Dehnelów 35.

Przez 100 lat istnienia biblioteki zmieniły się nie tylko adresy i warunki działania placówek, zmieniły się także zainteresowania czytelników, ich oczekiwania i preferencje. Dzisiaj biblioteka jest coraz częściej centrum szybkiej informacji, pomocą w zdobywaniu i dostarczaniu wiadomości. Zapotrzebowanie na usługi

Miejska Biblioteka Publiczna

biblioteczne w Czeladzi jest ogromne a świadczą o tym uzyskiwane wyniki czytelnictwa. Na koniec 2005 r. ze zbiorów MBP korzystało 9.939 czytelników, tj. prawie 30 % mieszkańców.

Oferta biblioteki skierowana jest do wszystkich mieszkańców, stąd konieczność dysponowania księgozbiorem o dużym wachlarzu ofert: od literatury beletrystycznej, zapewniającej rozrywkę i relaks, po literaturę edukacyjną, informacyjną, pomagającą podnosić wiedzę uczącym się na różnych poziomach kształcenia. Oprócz książki w tradycyjnej – drukowanej formie, coraz częściej oferuje inne rodzaje zbiorów bibliotecznych: materiały na kasetach audio i na nośnikach elektronicznych. Biblioteka oferuje też „książkę na telefon”, „książkę mówioną”, zbiory obcojęzyczne, dostęp do Internetu i multimedia.

MBP jest też swoistym centrum kultury, w którym systematycznie odbywają się spotkania autorskie, wystawy, imprezy promujące lokalnych twórców kultury.

Biblioteka współpracuje z Polskim Związkiem Filatelistów. Dzięki uprzejmości opiekuna Koła nr 1 w Czeladzi - pana Antoniego Krawczyka - Czytelnia Naukowa udostępnia miesięcznik *Filatelistyka*. Podejmowane są wspólne inicjatywy kulturalne, mające na celu propagowanie wiedzy o znaczkach i ich twórcach. Tylko w ciągu ostatnich lat wspólnie zorganizowano: wystawę filatelistyczną z okazji 15-lecia Młodzieżowego Koła Filatelistycznego, wystawę Czesław Ślania – światowej sławy grawer znaczków pocztowych w ramach NORDALIÓW 2005, wernisaże filatelistyczne i promocje okolicznościowych wydawnictw pocztowych z okazji Dni Czeladzi, festiwalu Ave Maria, 100-lecia Biblioteki w Czeladzi, 20-lecia Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi.

Przez lata działalności biblioteka mocno wpisała się w życie mieszkańców miasta i dzisiaj już nikt nie mógłby wyobrazić sobie Czeladzi bez Biblioteki. W 2005 r. uznaniu zasług, za całokształt działań kulturotwórczych w mieście oraz powołanie do życia Czeladzkiej Izby Tradycji, Rada Miejska przyznała Miejskiej Bibliotece Publicznej Nagrodę Miasta Czeladź. Natomiast Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich za zasługi dla bibliotekarstwa, odznaczył czeladzką księżnicę Medalem Bibliotheca Magna.

Ewa Ambroży
Dyrektor MBP w Czeladzi

Sponsorzy 20 lecia MKF przy SP nr 1

„Simar”

Zakład Przewijania Silników

ul. Szyb Jana 1, 41-250 Czeladź

STATOIL POLSKA Sp. z o.o.

Stacja Serwisowa Czeladź

ul. Staszica 7, 41-250 Czeladź

Zakład Handlowo-Usugowy „OPTYK”

Romana Wites

ul. Rynek 26, 41-250 Czeladź

Firma Handlowa

„BART”

Wanda Kurczyną

Firma Usugowo - Handlowa

„INSTAL-BUD”

Jarosław Ścipniak

oś. Dziekana 12 b/13, 41-250 Czeladź

Sklep Foto - Optyka

Krystyna i Marian Szczerba

ul. 17 Lipca, 41-250 Czeladź

Czeladzka Spółdzielnia Mieszkaniowa

ul. Kombatantów 4, 41-250 Czeladź

Polski Związek Filatelistów

Zarząd Oddziału w Sosnowcu

Spis Treści

1. Słowo wstępne Burmistrza Miasta Czeladź	str. 3
2. Skład Komitetu Honorowego	str. 4
3. Skład Komitetu Organizacyjnego	str. 4
4. Wystawcy	str. 5
5. Program uroczystości	str. 5
6. Z dziejów miasta Czeladź	str. 7
7. Poczta w Czeladzi po 1918 roku	str. 9
8. Najśłynniejszy rytownik świata	str. 11
9. Czesław Słania - wspomnienie Zygmunta K. Jagodzińskiego	str. 15
10. List Prezesa Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego PZF	str. 16
11. Młodzieżowe Koło Filatelistyczne przez 20 lat	str. 17
12. List Dyrektora SP Nr 1 w Czeladzi	str. 25
13. Spółdzielczy Dom Kultury „Odeon”	str. 26
14. Miejska Biblioteka Publiczna	str. 28
15. Sponsorzy 20 lecia MKF	str. 31

10,00

